

FORUM STANDAARDISATIE

Agendapunt:	Interoperabiliteitsagenda		
Bijlagen:	Interoperabiliteitsagenda		
Aan:	College Standaardisatie		
Van:	Forum Standaardisatie		
Datum:	16 oktober 2008	Versie	1.0
Betreft:	Interoperabiliteitsagenda		

Het College wordt gevraagd om in te stemmen met de volgende besluiten:

- a. De interoperabiliteitsagenda is de agenda van werkzaamheden van Forum en College.
- b. Forum en College gaan de onderwerpen op de agenda actief aanjagen om zo interoperabiliteit in de publieke sector te verbeteren.
- c. Het College pakt de rol als aanjager op door onderwerpen op de agenda te sponsoren.
- d. Het College geeft zo mogelijk per onderwerp op de interoperabiliteitsagenda aan welk lid als sponsor wil optreden.
- e. Op basis van de reacties van het College maakt het Forum een werkplan 2009.

Toelichting

De noodzaak van interoperabiliteit begint bij de beleidsdoelstellingen van het Kabinet. Voor het realiseren van die doelstellingen is de ontwikkeling en implementatie van de e-overheid een randvoorwaarde. Een werkende e-overheid op haar beurt kan niet zonder interoperabiliteit.

Het wegnemen van blokkades voor interoperabiliteit, als eerder besproken in het College, is de kern van de missie van College en Forum. Het College Standaardisatie is ingericht om adviezen te geven over het bevorderen van interoperabiliteit. Forum en College vervullen daarbij een aanjaagrol. Zij agenderen en adviseren en sluiten waar mogelijk aan bij of leggen verbanden met bestaande ontwikkelingen.

Het Forum constateert dat NORA belangrijke aan interoperabiliteit gerelateerde onderwerpen nog niet afdekt. Deze onderwerpen zijn om verschillende redenen nog onvoldoende te vertalen in hanteerbare voorschriften. Deze *witte vlekken* vormen samen de interoperabiliteitsagenda.

In de vorige Collegevergadering is besproken om tot een interoperabiliteitsraamwerk te komen, in samenhang met de nieuwe versie van de Nora. Dat deel van Nora 3.0, uitgevoerd door het Kenniscentrum samen met het Forum, vergt meer tijd dan oorspronkelijk voorzien.

FORUM STANDAARDISATIE

Van het College wordt gevraagd de onderwerpen te sponsoren. Dat wil zeggen dat Collegeleden het Forum bijstaan om de onderwerpen op de agenda verder te helpen; mee te denken; mee te lezen en de weg te wijzen.

Aanleiding

De interoperabiliteitsagenda concretiseert de opdracht uit het instellingsbesluit van Forum en College¹: “Niet het scheppen van een volledig bouwwerk van standaarden moet voorop staan, maar interoperabiliteit van informatiesystemen. De nadruk ligt op het maken van afspraken over semantische en organisatorische standaarden en minder op technische standaarden.”

Welk probleem wordt met de interoperabiliteitsagenda opgelost?

Interoperabiliteit is een organisatieoverstijgend vraagstuk. Het valt al snel tussen wal en schip, omdat het niet zonder meer de doelstellingen van de afzonderlijke organisaties dient. Niemand voelt zich er eigenaar van of voor verantwoordelijk. Bovendien is vaak sprake van een discrepantie tussen lasten en lusten. De organisatie die moet investeren, is lang niet altijd degene die rechtstreeks profiteert. Interoperabiliteit vereist zodanige ontwikkeling van nieuwe systemen dat ze in beginsel in staat zijn gegevens uit te wisselen.

Waar gaat het inhoudelijk over?

De onderwerpen op de agenda zijn:

- Standaard open. Linksom of rechtsom: de overheid ontkomt niet aan standaardisatie.
- Authenticatie en autorisatie. Bijna alle transacties van en naar de overheid vereisen authenticatie en autorisatie.
- Governance van interoperabiliteit. Sturen op effectieve toepassing van standaarden en gestandaardiseerde voorzieningen.
- Dienstverleningsconcepten. Het samenhangend aanbieden van diensten en processen.
- Financieringsarrangementen. De prijs van transacties en diensten.
- Omgaan met gegevens. Recht op privacy, inzage, controle en correctie.
- Stelselmatige semantiek. Betekenis is helder bij verzender en ontvanger.

Zijn er alternatieven voor de voorgestelde keuze(s)?

De visie die onder deze agenda ligt lijkt stabiel. Uiteraard zullen in de loop der tijd onderwerpen worden toegevoegd dan wel afgevoerd.

Schets van het krachtenveld

In het RAND-rapport ‘Towards a Dutch Interoperability Framework’ constateren de onderzoekers dat governance van het interoperabiliteitsraamwerk een cruciale succesfactor is. De onderzoekers signaleren ook dat de meeste van de inhoudelijke componenten die zij benoemen al een plaats

¹ Instellingsbesluit Forum en College Standaardisatie,
<https://www.forumstandaardisatie.nl/sites/default/files/FS/2009/0211/Instellingsbeschikking-Forum-en-College.pdf>

FORUM STANDAARDISATIE

hebben in NORA 2.0. In NORA 3.0, en dan met name het 'strategie katern', zal dit ook het geval zijn. Tegelijkertijd focust het strategie-katern primair op reeds gestelde kaders en uitgangspunten en minder op de aspecten die extra aandacht vragen. Het zijn juist deze aspecten die op de interoperabiliteitsagenda zijn geplaatst.

Mogelijke consequenties van de interoperabiliteitsagenda

Invulling van de voor de agenda geïdentificeerde thema's, dat wil zeggen uitspraken over het 'hoe' en 'met wie', valt buiten de scope van de eerste agendering.

Communicatie

Geadviseerd wordt om de interoperabiliteitsagenda actief te communiceren naar overheid, bedrijfsleven, pers etc.